

Grästorps kommun

ANDTS-Riktlinje

Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak och Spel

Bildningsverksamheten, Grästorps kommun

Dokumenttyp: ANDTS-Riktlinje

Datum: 2025-04-16

Diarienummer: KS 2025/180

Fastställd av: Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig: Bildningschef

Innehåll

1	Inledning.....	3
2	Skadeverkning.....	3
3	Syfte och mål.....	3
4	Åtgärder vid misstanke om ANDTS-användande	4
4.1	Identifiera, samtala och bedöm	4
4.2	Rapportera.....	4
4.3	Samverka, bedöm och planera	4
4.4	Åtgärda.....	5
4.5	Följ upp och utvärdera	5
4.6	Samverka med aktörer utanför verksamheten	5
5	Lagstiftning.....	5

1 Inledning

ANDTS står för Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak och Spel. Sistnämnda syftar till spel som innefattar ekonomiska konsekvenser och/eller risk för vinst/förlust av annat som för individen har ett ekonomisk eller socialt värde. Bildningsverksamhetens ANDTS-arbete inkluderar även vape oavsett nikotininnehåll eller ej, tobaksliknande produkter likt ex. "vitt snus", samt energidrycker innehållandes koffein. Nolltolerans råder för samtliga barn och elever gällande ANDTS inom verksamheten.

Denna riktlinje syftar till att skapa en trygg och hälsosam miljö för alla barn och elever inom vår förskola och skola. Genom att förebygga och motverka användning av ANDTS vill vi främja en positiv utveckling och välmående hos våra barn och ungdomar. Riktlinjen riktar sig enbart mot barn- och elevperspektivet. Beträffande samma fråga för anställda/personal faller detta under kommunövergripande rutiner och arbete.

Vår förskola och skola har ett ansvar att utbilda och informera om riskerna med ANDTS, samt att erbjuda stöd och hjälp till de som behöver det. Vi strävar efter att skapa en kultur där alla känner sig trygga och respekterade, och där hälsa och välbefinnande står i fokus.

2 Skadeverkning

Skadeverkningar och problem orsakade av ANDTS är omfattande folkhälsoproblem som bidrar till fysisk och psykisk ohälsa, dödsfall samt socioekonomiska problem och kostnader för individ, familj och samhälle.

Barn och unga är särskilt utsatta där eget eller anhörigas beroende ökar risken för påverkan på deras utveckling och hälsa, möjlighet till att slutförda studier samt för framtida arbete. Detta skapar i sin tur ökad risk för social exkludering, psykisk ohälsa, kriminalitet och beroendeproblematik senare i livet.

3 Syfte och mål

Syftet med att arbeta förebyggande och åtgärdande inom ANDTS (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak och Spel) i förskola och skola är att skapa en trygg och hälsosam miljö för alla barn och elever. Genom att tidigt ingripa och utbilda om riskerna med ANDTS kan vi bidra till att minska användningen och de negativa konsekvenserna av dessa substanser och beteenden. Personalen verkar relationsskapande och som goda förebilder i sitt förhållningssätt till ANDTS.

Målen med arbetet är att:

1. **Främja hälsa och välbefinnande:** Genom att informera och utbilda om riskerna med ANDTS vill vi främja en hälsosam livsstil och välmående hos barn och elever.

2. **Skapa en trygg miljö:** Vi strävar efter att skapa en skolmiljö där alla känner sig trygga och respekterade, fri från påverkan av ANDTS.
3. **Förhindra tidig debut:** Genom att arbeta förebyggande vill vi förhindra att barn och ungdomar börjar använda ANDTS i tidig ålder.
4. **Erbjuda stöd och hjälp:** Vi vill säkerställa att de barn och elever som behöver stöd och hjälp får det, genom att erbjuda resurser och vägledning.
5. **Stärka skyddsfaktorer:** Genom att stärka barnens och elevernas självkänsla, sociala färdigheter och förmåga att fatta hälsosamma beslut, minskar vi risken för att de ska börja använda ANDTS.

Genom att arbeta systematiskt och långsiktigt med dessa mål kan vi bidra till en positiv utveckling och framtid för våra barn och ungdomar.

4 Åtgärder vid misstanke om ANDTS-användande

Följande rutin gäller vid misstanke om ANDTS-användande. Dokumentation görs där ärendet så kräver och av elevhälsa eller rektor i verksamhetssystem PMO.

4.1 Identifiera, samtala och bedöm

Vid misstanke om ANDTS-användande eller vid konstaterat användande ska personal agera skyndsamt genom att dokumentera händelsen/observationen, vad som identifieras/misstänks, inblandade personer, plats samt tidpunkt.

Ta direkt ett initialt samtal med barnet/eleven för att bekräfta eventuella misstankar, fråga gällande de preparat som framkommer eller exempelvis den lukt som upplevs för att få en bättre förståelse av situationen.

4.2 Rapportera

Informera rektor om händelsen och om samtal som gjorts med barnet/eleven. Tillse även att vårdnadshavare informeras om händelsen snarast möjligt.

4.3 Samverka, bedöm och planera

Tillsammans med rektor och övrig relevant profession, gör en riskbedömning för att avgöra om det finns omedelbara risker för individ eller omgivning. I samråd med inblandade (t.ex. skolkurator, skolsköterska) planeras lämpliga åtgärder baserat på den risk som framkommer i bedömningen. Vid ANDTS-användande av narkotikaklassat preparat görs orosanmälan till Socialtjänsten utan dröjsmål. Vid behov görs polisanmälan enligt rutin.

4.4 Åtgärda

Samtala med barn/elev, vårdnadshavare och berörd personal för att diskutera situationen, delge identifierade risker och konsekvenser som verksamheten identifierat, samt vid behov erbjuda relevanta stödinsatser för individ och familj.

4.5 Följ upp och utvärdera

Tillsammans med berörda parter bokas ett datum för uppföljning, där situationen kan följas upp och vidare arbete kopplat till ANDTS-användandet eller avslut av insatser kan beslutas.

4.6 Samverka med aktörer utanför verksamheten

Vid behov, kontakta Socialtjänsten för ytterligare stöd och insatser och initiera samverkan där situationen så kräver.

5 Lagstiftning

Grästorps kommun följer och tillämpar den lagstiftning och övriga styrdokument och förordningar som på olika sätt berör ANDTS inom förskole- och skolmiljö. Primärt innefattar detta Skollagen (2010:800), läroplaner, folkhälsomyndighetens föreskrifter, Socialtjänstlagen (2001:453) samt lagar likt Dopningslagen (1991:1969), Alkohollagen (2010:1622), Tobakslagen (2018:2088) och motsvarande.